

Aan het college van B&W

Van de Gemeente Hengelo

Datum: 8 juni 2021

Ons kenmerk: 21 030

Betreft: ongevraagd advies jongerewerk

Geacht college,

Zo'n vier jaar geleden werd de adviesraad uitgenodigd mee te denken over vindplaatsen van voor instanties onzichtbare jongeren. Aanleiding was een door de gemeenteraad beschikbaar gesteld budget voor een driejarige pilot ten behoeve van de begeleiding van een 'vergeten groep' schoolverlaters zonder startkwalificatie, 'het perspectiefjaar'.

De problematiek onder schoolverlatende 23-plussers bleek stevig. In een rapport naar aanleiding van een onderzoek door KBA-Nijmegen (door Selle van der Woude o.a.) werd gesproken over 1260 Twentse jongeren zonder startkwalificatie, waarvan er toen 280 onzichtbaar waren. Dit onderzoek en een door de MBO-raad en het NRTTO (Nederlandse Raad voor Training en Opleiding) in 2017 gelanceerd plan vormde de basis voor het Hengelose project.

Aanvang februari van dit jaar spraken wij met een beleidsambtenaar over de resultaten van het onderzoek, de kritische succesfactoren en over welke jongeren nu daadwerkelijk worden bereikt. De beleidsambtenaar sprak van een doorslaand succes, de aanpak van de aangestelde life coach zou zijn vruchten afwerpen. Zijn onorthodoxe aanpak, zelf jongen van de straat, geen negen tot vijf mentaliteit en het leveren van maatwerk, zou bepalend zijn. Prima!

Deze aanpak tezamen met de inzet van reguliere middelen ten behoeve van het voorkomen van voortijdig schooluitval (VSV gelden) en de meer specifieke afspraken met het ROC van Twente leidt tot een situatie waarin gesteld mag worden dat de gemeente Hengelo de jongeren in de leeftijdscategorie van 16 tot 27 jaar goed in beeld heeft.

Toch is sprake van jongeren die door mazen van netten dreigen te glippen. Deze vaak onzichtbare jongeren met problematiek die (nog) niet aan de oppervlakte is verdienen aandacht en begeleiding om erger te voorkomen. Zij trekken zich terug en zoeken hun heil in het spelen van games en het onderdeel zijn van game-community's. De adviesraad spreekt in dit kader net als in een eerder advies haar zorgen uit over het uitvergroten van problematiek door de gevolgen van de Corona-pandemie voor jongeren in het algemeen, maar juist en vooral ook voor deze categorie. (zie voor verdere informatie over doelgroep(en) en mogelijke aanpakken bijgaande memo).

De adviesraad ziet het opsporen en benaderen van deze jongeren niet als een gemeentelijke taak. Met het oog op het vroeg opsporen van deze jongeren en vanuit oogpunt van preventie van problematiek op latere leeftijd pleiten wij voor uitbreiding van het jeugd en jongerenwerk en de inzet van beproefde interventies en methodieken. [Jaap Noorda](#) (jeugd onderzoeker, publicist en 'goeroe' op het gebied van jeugd en jongerenwerk) spreekt van één full time jongerenwerker per 8000 inwoners als norm voor gedegen jeugd en jongerenwerk in stad en dorp.

Landelijk is het aantal jongerenwerkers (naar schatting 2.000) en het aantal jeugdzorgwerkers (13.000), exclusief de 25.000 professionals die zich met Jeugd en Gezin problematiek bezighouden, niet in verhouding ([zie infographic SWN](#)). Ook in de gemeente Hengelo laat het beschikbare aantal jongerenwerkers te wensen over (Hengelo zou 10 fulltime jongerenwerkers moeten hebben immers, bij de 81000 inwoners). Daadwerkelijk aanwezig zijn en gevonden kunnen worden in game community 's is daarnaast tijdrovend en vindt vanwege het internationale karakter dan 's nachts, dan overdag (voor en na schooltijd) plaats. Specifieke kennis en affiniteit met de gamewereld is onontbeerlijk.

Samenvattend adviseert de adviesraad:

- Maak budget vrij voor een uitbreiding van het aantal uren jongerenwerk dat zich richt op de wereld online.
- Laat dit niet ten koste gaan van andere werksoorten, maar doe een beroep op als gevolg van de pandemie extra beschikbaar geld (steunpakket VWS in kader van de jeugd of de gemeentelijke budgetten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs) of maak geld vrij uit het gemeentelijk budget voor jeugdzorg. (Voorkomen is immers beter dan later moeten genezen).
- Spreek met Wijkkracht over een mogelijke aanpak en faciliteer ze. Het Enschedese model en de aanpak van Parren zouden als inspiratie voor de gesprekken kunnen dienen en bieden op alle kolommen van de preventiematrix handvatten voor een duurzaam preventief beleid op dit terrein.

Wij geven met dit advies een stevig signaal af. Enerzijds dreigt een categorie jongeren als gevolg van online-activiteiten de aansluiting met de maatschappij te verliezen. Anderzijds is het beschikbare jongerenwerk (in uren en wellicht affiniteit) onvoldoende geoutilleerd om dit fenomeen het hoofd te bieden. Het vormgeven en uitvoeren van een aanpak ook voor deze jongeren lijkt een uitstekende en in de ogen van de adviesraad noodzakelijke aanvulling op de maatregelen die door de gemeente Hengelo genomen worden ten behoeve van schoolverlaters zonder startkwalificatie.

Het lijkt nu, mee gelet op de gevolgen van Corona en voortbordurend op de gesprekken die al gevoerd zijn, tijd om door te pakken.

De adviesraad is tot het geven van nadere toelichting op dit advies vanzelfsprekend bereid.

Met vriendelijke groet,

Bram Rikhof (voorzitter)

Bijlage: opbrengsten uit veld- en literatuuronderzoek